

Wymagania na poszczególne oceny szkolne

Ocena postępów ucznia jest wynikiem oceny stopnia opanowania jego umiejętności podstawowych i ponadpodstawowych.

W poniższej tabeli umiejętności te przypisane poszczególnym rozdziałom zostały odniesione do poszczególnych ocen szkolnych zgodnie z przyjętymi w programie nauczania *Matematyka* założeniami, aby ocenę

- **dopuszczającą** otrzymywał uczeń, który nabył większość umiejętności sprzyjających osiągnięciu wymagań podstawowych i potrafi je wykorzystać w sytuacjach typowych,
- **dostateczną** otrzymywał uczeń, który nabył wszystkie umiejętności sprzyjające osiągnięciu wymagań podstawowych i potrafi je wykorzystać w sytuacjach typowych,
- **dobrą** otrzymywał uczeń, który nabył wszystkie umiejętności sprzyjające osiągnięciu wymagań podstawowych, niektóre umiejętności sprzyjające osiągnięciu wymagań ponadpodstawowych i potrafi je wykorzystać w sytuacjach typowych,
- **bardzo dobrą** otrzymywał uczeń, który nabył wszystkie umiejętności sprzyjające osiągnięciu wymagań podstawowych i potrafi je wykorzystywać w sytuacjach nietypowych oraz nabył niektóre umiejętności sprzyjające osiągnięciu wymagań ponadpodstawowych i potrafi je wykorzystać w sytuacjach typowych,
- **celującą** otrzymywał uczeń, który nabył wszystkie umiejętności sprzyjające osiągnięciu wymagań podstawowych i ponadpodstawowych i potrafi je wykorzystywać w sytuacjach nietypowych.

Klasa 4

Temat	Wymagania podstawowe			Wymagania ponadpodstawowe	
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzające (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	2	3	4	5	6
Dział 1. Liczby naturalne. Uczeń:					
1. Zbieranie i prezentowanie danych	<ul style="list-style-type: none"> • gromadzi dane; • odczytuje dane przedstawione w tekstach, tabelach, na diagramach i wykresach; 	<ul style="list-style-type: none"> • porządkuje dane; 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia dane w tabelach, na diagramach i wykresach; 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje dane przedstawione w tekstach, tabelach, na diagramach i wykresach w sytuacjach typowych; 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje dane przedstawione w tekstach, tabelach, na diagramach i wykresach w sytuacjach nietypowych;
2. Rzymski system zapisu liczb	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia w systemie dziesiętkowym liczby zapisane w systemie rzymskim w zakresie do 12; • przedstawia w systemie rzymskim liczby zapisane w systemie dziesiętkowym w zakresie do 12; 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia w systemie dziesiętkowym liczby zapisane w systemie rzymskim w zakresie do 30; • przedstawia w systemie rzymskim liczby zapisane w systemie dziesiętkowym w zakresie do 30; 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia w systemie dziesiętkowym liczby zapisane w systemie rzymskim w zakresie do 3000; 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia w systemie rzymskim liczby zapisane w systemie dziesiętkowym w zakresie do 3000; 	
3. Obliczenia kalendarzowe	<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje proste obliczenia kalendarzowe na 		<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje obliczenia zegarowe na 	<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje obliczenia kalendarzowe na dniach, 	

Temat	Wymagania podstawowe			Wymagania ponadpodstawowe	
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzające (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	2	3	4	5	6
	dniach, tygodniach, miesiącach, latach;		godzinach, minutach i sekundach w sytuacjach typowych;	tygodniach, miesiącach, latach w sytuacjach nietypowych;	
4. Obliczenia zegarowe	<ul style="list-style-type: none"> wykonuje proste obliczenia zegarowe na godzinach, minutach i sekundach; 		<ul style="list-style-type: none"> wykonuje obliczenia zegarowe na godzinach, minutach i sekundach w sytuacjach typowych; 	<ul style="list-style-type: none"> wykonuje obliczenia zegarowe na godzinach, minutach i sekundach w sytuacjach nietypowych; 	
5. Liczby wielocyfrowe	<ul style="list-style-type: none"> odczytuje liczby naturalne wielocyfrowe do dziesięciu tysięcy; zapisuje liczby naturalne wielocyfrowe do dziesięciu tysięcy; 	<ul style="list-style-type: none"> odczytuje liczby naturalne wielocyfrowe do miliona; zapisuje liczby naturalne wielocyfrowe do miliona; 	<ul style="list-style-type: none"> odczytuje liczby naturalne wielocyfrowe; zapisuje liczby naturalne wielocyfrowe; buduje liczby o podanych własnościach w postaci jednego warunku; 	<ul style="list-style-type: none"> buduje liczby o podanych własnościach w postaci wielu warunków; 	<ul style="list-style-type: none"> określa, ile jest liczb o podanych własnościach;
6. Porównywanie liczb	<ul style="list-style-type: none"> odczytuje liczby naturalne zaznaczone na osi liczbowej w sytuacjach typowych; porównuje liczby naturalne mniejsze od tysiąca; 	<ul style="list-style-type: none"> zaznacza liczby naturalne na osi liczbowej w sytuacjach typowych; porównuje liczby naturalne mniejsze od miliona; 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje liczby naturalne wielocyfrowe; odczytuje liczby naturalne zaznaczone na osi liczbowej w sytuacjach nietypowych; 	<ul style="list-style-type: none"> zaznacza liczby naturalne na osi liczbowej w sytuacjach nietypowych; 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje w sytuacjach problemowych porównywanie liczb naturalnych wielocyfrowych;
Dział 2. Działania na liczbach naturalnych. Uczeń:					
7. Kolejność wykonywania działań		<ul style="list-style-type: none"> stosuje reguły dotyczące kolejności wykonywania działań; 		<ul style="list-style-type: none"> stosuje reguły dotyczące kolejności wykonywania działań w wyrażeniach o skomplikowanej budowie; 	
8. Dodawanie w pamięci	<ul style="list-style-type: none"> liczbę jednocyfrową 	<ul style="list-style-type: none"> dodaje w pamięci liczby 	<ul style="list-style-type: none"> dodaje w pamięci 	<ul style="list-style-type: none"> dodaje w pamięci kilka 	

Temat	Wymagania podstawowe			Wymagania ponadpodstawowe	
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzające (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	2	3	4	5	6
	dodaje do dowolnej liczby naturalnej;	naturalne dwucyfrowe;	liczby wielocyfrowe w przypadkach, takich jak np. $230 + 80$;	liczb naturalnych dwu-i jednocyfrowych;	
9. Odejmowanie w pamięci	<ul style="list-style-type: none"> liczbę jednocyfrową odejmuje od dowolnej liczby naturalnej; 	<ul style="list-style-type: none"> odejmuje w pamięci liczby naturalne dwucyfrowe; 	<ul style="list-style-type: none"> odejmuje w pamięci liczby wielocyfrowe w przypadkach, takich jak np. $4600 - 1200$; 		
10. Mnożenie w pamięci	<ul style="list-style-type: none"> mnoży liczbę naturalną przez liczbę naturalną jednocyfrową w pamięci (w najprostszych przykładach); 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje wygodne dla niego sposoby ułatwiające obliczenia, w tym przemienność i łączność dodawania i mnożenia; 	<ul style="list-style-type: none"> mnoży liczbę naturalną przez liczbę naturalną jednocyfrową w pamięci; 		
11. Dzielenie w pamięci	<ul style="list-style-type: none"> dzieli liczbę naturalną przez liczbę naturalną jednocyfrową w pamięci (w najprostszych przykładach); 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje wygodne dla niego sposoby ułatwiające obliczenia; 	<ul style="list-style-type: none"> dzieli liczbę naturalną przez liczbę naturalną jednocyfrową w pamięci; 		
12. Dzielenie z resztą	<ul style="list-style-type: none"> wykonuje dzielenie z resztą liczb naturalnych; 			<ul style="list-style-type: none"> stosuje dzielenie z resztą liczb naturalnych w sytuacjach typowych; 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje dzielenie z resztą liczb naturalnych w sytuacjach nietypowych;
13. Porównywanie liczb. Ile razy mniej? Ile razy więcej?	<ul style="list-style-type: none"> porównuje ilorazowo liczby naturalne; 		<ul style="list-style-type: none"> zamienia i prawidłowo stosuje jednostki długości: metr, centymetr, decymetr, milimetr, kilometr; 	<ul style="list-style-type: none"> zamienia i prawidłowo stosuje jednostki masy: gram, kilogram, dekagram, tona; 	
14. Porównywanie liczb. O ile czy ile razy?	<ul style="list-style-type: none"> porównuje różnicowo liczby naturalne; porównuje ilorazowo liczby 				<ul style="list-style-type: none"> stosuje w sytuacjach problemowych porównywanie

Temat	Wymagania podstawowe			Wymagania ponadpodstawowe	
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzające (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	2	3	4	5	6
	naturalne;				różnicowe i ilorazowe;
Dział 3. Proste i odcinki. Kąty. Koła i okręgi. Uczeń:					
15. Punkt, prosta, półprosta, odcinek	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje i nazywa figury: punkt, prosta, półprosta, odcinek; mierzy długość odcinka z dokładnością do 1 centymetra; 	<ul style="list-style-type: none"> mierzy długość odcinka z dokładnością do 1 milimetra; prawidłowo stosuje jednostki długości: metr, centymetr, decymetr, milimetr, kilometr; 	<ul style="list-style-type: none"> zamienia jednostki długości: metr, centymetr, decymetr, milimetr, kilometr; 		
16. Odcinki w skali		<ul style="list-style-type: none"> oblicza rzeczywistą długość odcinka, gdy dana jest jego długość w skali; oblicza długość odcinka w skali, gdy dana jest jego rzeczywista długość; 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje własności odcinków przedstawionych w skali w sytuacjach typowych; 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje własności odcinków przedstawionych w skali w sytuacjach nietypowych; 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje skalę, w której jeden odcinek jest obrazem drugiego;
17. Wzajemne położenie prostych	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje odcinki oraz proste prostopadłe i równoległe; rysuje pary odcinków równoległych na kracie; 	<ul style="list-style-type: none"> rysuje pary odcinków prostokątnych na kracie lub za pomocą ekierki; 	<ul style="list-style-type: none"> rysuje pary odcinków prostokątnych za pomocą ekierki i linijki; rysuje pary odcinków równoległych za pomocą ekierki i linijki; 		
18. Kąty. Mierzenie kątów	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje w kątach ramiona i wierzchołek; 	<ul style="list-style-type: none"> mierzy kąty mniejsze od 180 stopni z dokładnością do 1 stopnia; 	<ul style="list-style-type: none"> rysuje kąt o mierze mniejszej niż 180 stopni; 		
19. Rodzaje kątów	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje kąt prosty, ostry, rozwarty; rysuje kąt prosty; 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje kąty; 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje kąt półpełny; 		
20. Koło, okrąg	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na rysunku 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na rysunku 			

Temat	Wymagania podstawowe			Wymagania ponadpodstawowe	
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzające (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	2	3	4	5	6
	średnicę oraz promień koła i okręgu; • rysuje średnicę oraz promień koła i okręgu;	cięciwę koła i okręgu; rysuje cięciwę koła i okręgu;			
Dział 4. Działania pisemne na liczbach naturalnych. Uczeń:					
21. Dodawanie pisemne bez przekroczenia progu dziesiętkowego	• dodaje liczby naturalne wielocyfrowe pisemnie bez przekroczenia progu dziesiętkowego;				
22. Dodawanie pisemne z przekroczeniem progu dziesiętkowego	• dodaje liczby naturalne wielocyfrowe pisemnie bez przekroczenia progu dziesiętkowego;		• dodaje liczby naturalne wielocyfrowe pisemnie z przekroczeniem progu dziesiętkowego;		
23. Odejmowanie pisemne bez przekroczenia progu dziesiętkowego	• odejmuje liczby naturalne wielocyfrowe pisemnie bez przekroczenia progu dziesiętkowego;				
24. Odejmowanie pisemne z przekroczeniem progu dziesiętkowego	• odejmuje liczby naturalne wielocyfrowe pisemnie bez przekroczenia progu dziesiętkowego;		• odejmuje liczby naturalne wielocyfrowe pisemnie z przekroczeniem progu dziesiętkowego;		
25. Mnożenie pisemne przez liczbę jednocyfrową	• mnoży liczbę naturalną przez liczbę naturalną jednocyfrową pisemnie;				
26. Dzielenie pisemne przez liczbę jednocyfrową	• dzieli liczbę naturalną przez liczbę naturalną jednocyfrową pisemnie;				
27. Wyrażenia arytmetyczne		• dotyczące kolejności	• do rozwiązywania		• do rozwiązywania

Temat	Wymagania podstawowe			Wymagania ponadpodstawowe	
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzające (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	2	3	4	5	6
		wykonywania działań; • stosuje wygodne dla niego sposoby ułatwiające obliczenia, w tym przemienność i łączność dodawania i mnożenia; • do rozwiązywania prostych zadań osadzonych w kontekście praktycznym stosuje poznaną wiedzę z zakresu arytmetyki;	zadań osadzonych w kontekście praktycznym (typowym) stosuje poznaną wiedzę z zakresu arytmetyki;		zadań osadzonych w kontekście praktycznym (nietypowym) stosuje poznaną wiedzę z zakresu arytmetyki;
Dział 5. Wielokąty. Uczeń:					
28. Wielokąty	• oblicza obwód wielokąta o danych długościach boków; • rozpoznaje odcinki i proste prostopadłe i równoległe;	• rozpoznaje podstawowe własności wielokąta; • rysuje wielokąty o podanych własnościach;			
29. Kwadrat, prostokąt	• rozpoznaje i nazywa kwadrat, prostokąt; • zna najważniejsze własności kwadratu, prostokąta; • oblicza obwód wielokąta o danych długościach boków;	• stosuje najważniejsze własności kwadratu, prostokąta;	• stosuje wzór na obwód kwadratu, prostokąta do obliczenia długości boku;		• stosuje wzór na obwód kwadratu, prostokąta w sytuacjach problemowych;
30. Pole powierzchni	• oblicza pola wielokątów przedstawionych na rysunku oraz w sytuacjach praktycznych; • stosuje jednostki pola: m ² , cm ² (bez zamiany jednostek w trakcie obliczeń);	• oblicza pole kwadratu przedstawionego na rysunku (w tym na własnym rysunku pomocniczym) oraz w sytuacjach praktycznych; • zamienia jednostki długości: metr, centymetr,	• oblicza pole kwadratu;		• dostrzega zależność między jednostkami pola: m ² , cm ² , km ² , mm ² , dm ² ;

Temat	Wymagania podstawowe			Wymagania ponadpodstawowe	
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzające (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	2	3	4	5	6
		decymetr, milimetr, kilometr; • stosuje jednostki pola: km^2 , mm^2 , dm^2 , (bez zamiany jednostek w trakcie obliczeń);			
31. Pole prostokąta	• stosuje jednostki pola: m^2 , cm^2 (bez zamiany jednostek w trakcie obliczeń);	• oblicza pola: kwadratu, prostokąta przedstawionych na rysunku (w tym na własnym rysunku pomocniczym) oraz w sytuacjach praktycznych; • stosuje jednostki pola: km^2 , mm^2 , dm^2 (bez zamiany jednostek w trakcie obliczeń); • zamienia jednostki długości: metr, centymetr, decymetr, milimetr, kilometr;	• stosuje wzór na pole kwadratu lub prostokąta do obliczenia długości jednego jego boku w sytuacjach typowych;	• stosuje wzór na pole kwadratu lub prostokąta do obliczenia długości jednego jego boku w sytuacjach nietypowych;	• stosuje wzór na pole kwadratu lub prostokąta w sytuacjach problemowych;
Dział 6. Ułamki zwykłe. Działania na ułamkach zwykłych. Uczeń:					
32. Ułamki zwykłe	opisuje część danej całości za pomocą ułamka; wskazuje opisaną ułamkiem część całości;	przedstawia ułamek jako iloraz liczb naturalnych; przedstawia iloraz liczb naturalnych jako ułamek;			
33. Obliczanie ułamka liczby naturalnej	opisuje część danej całości za pomocą ułamka; wskazuje opisaną ułamkiem część całości;	przedstawia ułamek jako iloraz liczb naturalnych; przedstawia iloraz liczb naturalnych jako ułamek; oblicza ułamek danej liczby naturalnej;			
34. Porównywanie ułamków	• porównuje ułamki zwykłe	• porównuje ułamki			

Temat	Wymagania podstawowe			Wymagania ponadpodstawowe	
	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzające (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
	2	3	4	5	6
	o jednakowych licznikach lub mianownikach, korzystając z rysunku;	zwykłe o jednakowych licznikach lub mianownikach; • porównuje różnicowo ułamki;			
35. Dodawanie i odejmowanie ułamków o jednakowych mianownikach		• dodaje ułamki zwykłe o jednakowych mianownikach; • odejmuje ułamki zwykłe o jednakowych mianownikach;			
36. Liczby mieszane		• przedstawia ułamki niewłaściwe w postaci liczby mieszanej; • przedstawia liczby mieszane w postaci ułamków niewłaściwych;			